

Wissenschaftliche Tagung / Konferencja naukowa

Der genormte Blick aufs Fremde Reiseführer in und über Ostmitteleuropa

*Unormowany widok na to, co obce –
Przewodniki w i po Europie Środkowo-Wschodniej*

Lübeck, 24. bis 26. Oktober 2008 – Lubeka, 24 – 26 października 2008 r.

Ort / Miejsce: Hoghehus, Koberg 2, Lübeck / Lubeka

Konzeption / koncepcja: Rudolf Jaworski, Peter Oliver Loew, Christian Pletzing

In Zusammenarbeit mit dem Institut für Polnische Philologie an der Universität Posen / *We współpracy z Instytutem Filologii Polskiej przy Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu*

Freitag, 24. Oktober 2008 / Piątek, 24 października 2008 r.

- 16.00 Begrüßung / Powitanie
Rudolf Jaworski, Peter Oliver Loew, Christian Pletzing
- 16.20 Panel 1: Methodische Zugriffe / Koncepcje metodologiczne
Leitung / prowadzenie: Peter Oliver Loew (Darmstadt)
- Bernhard Struck (St. Andrew): Zur Geschichte der Reiseliteratur / *Z historii literatury podróżniczej*
- Susanne Müller (Rostock): Zur Medienkulturgeschichte des Reisehandbuchs / *Medialna historia kultury przewodnika*
- Nicolai Scherle (Eichstätt): Nichts Fremdes ist mir fremd – Reiseführer im Kontext von Raum und der systemimmanenten Dialektik des Verständnisses von Eigenem und Fremdem / *Nic obcego nie jest mi obce – przewodniki w kontekście przestrzeni i wewnątrzsystemowej dialektyki zrozumienia swojego i obcego*
- Diskussion / dyskusja
- 20.00 Abendessen / kolacja

Samstag, 25. Oktober 2008 / Sobota, 25 października 2008 r.

- 9.00 Panel 2: Historische Reiseführer I – Der habsburgische Raum / Przewodniki historyczne I – Przestrzeń habsburska
Leitung: Rudolf Jaworski (Kiel / Kilonia)
- Zdenek Hojda (Prag / Praha): Reisebücher als Instrument des nationalen Kampfes in Nordböhmen vor und nach dem Ersten Weltkrieg / *Książki o podróżach jako narzędzie walki narodowej w północnych Czechach przed i po pierwszej wojnie światowej*
- Martina Thomsen (Leipzig / Lipsk): Der touristische Blick auf Mitteleuropa. Reiseführer über Budapest, Prag und Wien aus der Zwischenkriegszeit / *Turystyczne spojrzenie na Europę Środkową. Przewodniki po Budapeszcie, Pradze i Wiedniu z lat międzywojennych*
- Diskussion / Dyskusja
- 10.30 Kaffeepause / Przerwa na kawę
- 11.00 Panel 3: Historische Reiseführer II – Polen, Deutschland, Litauen / Przewodniki historyczne II – Polska, Niemcy, Litwa
Leitung / prowadzenie: Christian Pletzing (Lübeck / Lubeka)
- Hubert Orłowski, Jerzy Kałużny (Posen / Poznań): Fremdenführer im Reichsgau Wartheland / *Przewodniki w Kraju Warty*
- Marta Kowerko (Posen / Poznań): ‚Wilno po polsku‘ oder ‚Vilnius – musu sostine‘ (Wilna, unsere Hauptstadt). Nationale Mythen in Stadtführern aus den 1920er Jahren und heute / *‚Wilno po polsku‘ lub ‚Vilnius – musu sostine‘ (Wilno, nasza stolica). Narodowe mity w przewodnikach z lat 1920 i obecnie*

- Iris Engemann (Frankfurt/Oder): Danzig vs. Gdańsk. Die Geschichte wird besichtigt / *Danzig vs. Gdańsk. Zwiedzanie historii*
- Eva Pluhařová-Grigienė (Hamburg): ... wenig Anderes als Urwälder und Heiden. Bilder des Memellandes und seiner Bewohner in deutschen und litauischen Reiseführern vom Ende des 19. Jh. bis in die 1930er Jahre / ... *same tylko bory i poganie. Przedstawienie Okręgu Kłajpedy i jego mieszkańców w niemieckich i litewskich przewodnikach od końca XIX w. do lat trzydziestych XX w.*
- Diskussion / *Dyskusja*
- 13.00 Mittagessen / *Obiad*
- 14.30 Panel 4: Reiseführer in und über Ostmitteleuropa heute / *Współczesne przewodniki w oraz o Europie Środkowo-Wschodniej*
 Leitung / *prowadzenie*: Małgorzata Omilanowska (Warschau / *Warszawa*)
- Andreas Fülberth (Kiel / *Kilonia*): Erwähnungen, Nichterwähnungen, Umwertungen. Die Behandlung sowjetzeitlicher Bauten in Baltikum-Reisebüchern seit 1991 / *Wzmianki, przemilczenia, przewartościowania. Budowle z czasów radzieckich w przewodnikach po krajach nadbałtyckich po 1991 r.*
- Jerzy Kałużny (Posen / *Poznań*): Königsberg-Kaliningrad im Doppelspiegel deutscher und russischer Reiseführer / *Königsberg-Kaliningrad w podwójnym zwierciadle niemieckich i rosyjskich przewodników*
- Diskussion / *Dyskusja*
- 16.00 Kaffeepause / *Przerwa na kawę*
- 16.30 Panel 5: Reiseführer und Stereotype / *Przewodniki i stereotypy*
 Leitung / *prowadzenie*: Przemysław Czapliński (Posen / *Poznań*)
- Anna Kochanowska-Nieborak (Posen / *Poznań*): Reiseführer über Polen im Lichte der historischen Stereotypenforschung / *Przewodniki po Polsce w świetle badań nad stereotypami w historii*
- Tomasz Torbus (Leipzig / *Lipsk*): Das Bild eines Landes in deutschen Reiseführern – am Beispiel eigener und anderer Polen-Reisebücher / *Przedstawienie państw w niemieckich przewodnikach – na przykładzie własnych i innych przewodników po Polsce*
- Małgorzata Omilanowska (Warschau / *Warszawa*): Das Bild der Länder und Hauptstädte Mitteleuropas in „modernen“, sog. „visuellen“ Reiseführern / *Obraz państw i stolic Europy Środkowo-Wschodniej w „nowoczesnych“, tzw. „wizualnych” przewodnikach*
- Diskussion / *Dyskusja*

- 18.30 Abendessen / *Kolacja*
- 20.00 Öffentliche Lesung und Diskussion mit Andrzej Stasiuk (Dukla) / *Spotkanie i dyskusja z Andrzejem Stasiukiem (Dukla) z udziałem publiczności*
- Einleitender Vortrag / *Wykład wprowadzający*: Przemysław Czapliński (Posen / *Poznań*): Ostmitteleuropa in der zeitgenössischen polnischen Literatur / *Europa Środkowo-Wschodnia w polskiej literaturze współczesnej*

Sonntag, 26. Oktober 2008 / *Niedziela, 26 października 2008 r.*

- 9.00 Panel 6: Modelle und Ausblicke / *Modele i perspektywy*
 Leitung / *prowadzenie*: Peter Oliver Loew (Darmstadt)
- Bernd Vogenbeck (Frankfurt/Oder): Interkulturelle Reiseführer? Grodzieńszczyzna und Neumark im Vergleich / *Przewodniki międzykulturowe? Grodzieńszczyzna i Nowa Marchia w perspektywie porównawczej*
- Piotr Kuroczyński (Darmstadt): Geocaching von Breslau nach Wrocław. Neue Möglichkeiten zur Darstellung des kulturellen Raums / *Geocaching z Breslau do Wrocławia. Nowe możliwości do przedstawienia przestrzeni kulturowej*
- Markus Etz (Darmstadt): Der papierlose Reiseführer – Neuartige Zugänge zu Reiseinformationen / *Przewodnik bez papieru – nowe drogi do informacji turystycznych*
- Diskussion / *dyskusja*
- 10.30 Kaffeepause / *przerwa na kawę*
- 11.00 Statements und Diskussion: Reiseführer zwischen Wissenschaft und Praxis / *Komentarze i dyskusja: Przewodniki między nauką a praktyką*
 Moderation / *moderacja*: Christian Pletzing (Lübeck / *Lubeka*)
- Statements / *komentarze*:
 Hinnerk Dreppenstedt (Trescher-Verlag, Berlin)
 Julia Bischler (Prime Research / FAZ-Institut, Mainz)
- Diskussion / *dyskusja*
- 13.00 Rudolf Jaworski (Kiel / *Kilonia*): Resümee / *podsumowanie*
- 13.30 Mittagessen / *obiad*
- 14.30 Lübeck im Buch: Stadtführung und Präsentation von Reiseführern zu Lübeck / *Lubeka w książce: Spacer przez miasto i prezentacja przewodników o Lubecie*

Wir bedanken uns für die finanzielle Unterstützung bei / *Dziękujemy za wsparcie finansowe*